

บทที่ 3

สนามกีฬาแห่งชาติ

3.1 ประวัติความเป็นมา

ในปี พ.ศ. 2478 กรมพลศึกษาได้เช่าที่ดินจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ ตำบลวังใหม่อำเภอปทุมวัน 1 แปลง เนื้อที่ 123,984 ตารางเมตร เพื่อสร้างกีฬาสถานแห่งชาติและสร้างตึกโรงเรียนพลศึกษากลางขึ้นด้านทิศใต้ของที่ดินแปลงนี้

ปี พ.ศ. 2480 ได้มีพิธีวางศิลาฤกษ์สร้างกรีฑาสถานแห่งชาติ เริ่มสร้างอัฒจันทร์ชั้น 3 ด้านทิศเหนือ ก่อสร้างเสร็จเมื่อ ปี พ.ศ. 2481 มีชั้นอัฒจันทร์ที่นั่ง 26 ชั้นจุคนได้ประมาณ 4,000 คน ในปีเดียวกันได้สร้างอัฒจันทร์ชั้น 1 มีหลังคาคลุมตลอด ตรงกลางอัฒจันทร์จัดสร้างที่ประทับสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือผู้แทนพระองค์ อัฒจันทร์นี้อยู่ทางด้านทิศตะวันตก

ปี พ.ศ. 2481 กรมพลศึกษาได้เช่าที่ดินแปลงที่ 2 จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเนื้อที่ 6,888 ตารางเมตร ที่ดินแปลงนี้อยู่ด้านหน้ากรีฑาสถานแห่งชาติและบริเวณรั้วด้านหน้า

ปี พ.ศ. 2482 ได้สร้างรั้วรอบบริเวณกรีฑาสถานแห่งชาติขึ้น และในส่วนอัฒจันทร์ชั้น 1 ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. 2481 ยังคงดำเนินการต่อไปจนเสร็จเรียบร้อยในปี พ.ศ. 2483 มีชั้นที่นั่ง 26 ชั้น จุคนได้ประมาณ 5,000 คน

ปี พ.ศ. 2483 กรมพลศึกษาได้เช่าที่ดินจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพิ่มเติมเป็นแปลงที่ 3 เนื้อที่ 52,328 ตารางเมตร เป็นที่ตั้งโรงงานยิมเนเซียม (ปัจจุบันคืออาคารนิมิบุตร) สระว่ายน้ำโอลิมปิก (ปัจจุบันคือสระว่ายน้ำวิสุทธิธารมณ) โรงเรียนฝึกหัดครูพลานามัย (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตพลศึกษา) สโมสรลูกเสือ (ปัจจุบันคืออาคารวชิราวุธ) และสโมสรของสมาคมกีฬาต่างๆ ภายหลังจากการก่อสร้างอัฒจันทร์ชั้น 1 เสร็จเรียบร้อยได้ดำเนินการสร้างสนามกีฬาและสนามฟุตบอลภายในบริเวณอัฒจันทร์ชั้น 1 และอัฒจันทร์ชั้น 3 (ต่อมาเรียกว่าสนามศุภชลาศัย)

ปี พ.ศ. 2492 กรมพลศึกษาได้ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมกรีฑาสถานแห่งชาติให้กลับสู่สภาพเดิม ความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากสงครามโลกครั้งที่ 2 และอุทกภัยเมื่อ ปี พ.ศ. 2485

ต่อมาในปี พ.ศ. 2495 กรมพลศึกษาได้จัดสร้างโรงพลศึกษา (ยิมเนเซียม) มีอัฒจันทร์นั่งดูโดยรอบจุคนได้ประมาณ 5,000 คน ใช้เป็นสนามแข่งขันกีฬาบางประเภท เช่น บาสเก็ตบอล มวย

ยูโด และเทเบิลเทนนิส เป็นต้น

ปี พ.ศ. 2500 การก่อสร้างยิมเนเซียมได้แล้วเสร็จลง

ในปี พ.ศ. 2501 ได้สร้างสนามเทนนิสขึ้นในบริเวณกรีฑาสถานแห่งชาติ 5 สนาม

ต่อมาในปี พ.ศ. 2502 ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งที่ 1 จึงได้ปรับปรุงสนามศุภชลาศัย และได้จัดสร้างอัฒจันทร์เหล็กขึ้นด้านตะวันออกของสนามยาว 100 เมตร จุนได้ประมาณ 4,000 คน พร้อมกับจัดทำรั้วตาข่ายรอบสนามศุภชลาศัย เพื่อป้องกันคนดูเข้าไปในสนาม

ปี พ.ศ. 2504 ได้ดำเนินการก่อสร้างสระว่ายน้ำมาตรฐานพร้อมด้วยอัฒจันทร์ตั้งชื่อว่าสระว่ายน้ำโอลิมปิก (ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นสระว่ายน้ำวิสุทธิธารมณ) มีสระกระโดดพร้อมอุปกรณ์ครบถ้วน

ปี พ.ศ. 2505 ได้สร้างอัฒจันทร์คอนกรีตชั้น 3 ด้านใต้ขึ้นอีก 1 อัฒจันทร์

ปี พ.ศ. 2506 ได้ดำเนินการสร้างอัฒจันทร์คอนกรีตด้านตะวันออก

ต่อมาในปี พ.ศ. 2508 ได้ดำเนินการปรับปรุงและจัดสร้างสนามกีฬาต่างๆเพื่อเตรียมการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 5 โดยจัดสร้างสนามฮอกกี้ (ปัจจุบันคือสนามเทพหัสดิน) โรงยิมเนเซียม 2 และสนามกรีฑา 200 เมตร ไว้เป็นสนามสำหรับฝึกซ้อม

ปี พ.ศ. 2525 ได้ดำเนินการก่อสร้างยิมเนเซียม 1 ใหม่ (ปัจจุบันคืออาคารนิมิตบุตร) แทนยิมเนเซียม 1 เดิมที่ชำรุด เพื่อเป็นการเตรียมการจัดการแข่งขันซีเกมส์ครั้งที่ 13

3.2 ท่าเลและที่ตั้ง

สนามกีฬาแห่งชาติตั้งอยู่ที่แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน ทิศเหนือติดกับถนนพระราม 1 ทิศตะวันออกติดกับศูนย์การค้ามาบุญครอง ทิศใต้และทิศตะวันตกติดกับพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแสดงในรูปที่ 3.1

ในบริเวณใกล้เคียงกันนั้น นอกจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์การค้ามาบุญครองแล้วยังมีสยามสแควร์ ศูนย์การค้าสยาม โรงแรมสยามอินเตอร์คอนติเนนตัล สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอู่ทองวาย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตพลศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสาธิตปทุมวัน โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ และวิทยาลัยเทคนิคปทุมวัน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสถานที่ที่ดึงดูดให้เกิดการเดินทางเข้ามาเป็นจำนวนมาก

สัญลักษณ์ :
สถานศึกษาแห่งชาติ

รูปที่ 3.1 สถานศึกษาแห่งชาติและบริเวณใกล้เคียง

3.3 รูปแบบอาคารและพื้นที่ใช้สอยของสนามกีฬาแห่งชาติ

รูปที่ 3.2 เป็นแผนผังแสดงบริเวณภายในสนามกีฬาแห่งชาติ จากรูปจะเห็นว่าสนามกีฬาแห่งชาติประกอบด้วยสนามกีฬา 2 แห่ง โรงยิมเนเซียม 2 แห่ง สระว่ายน้ำ 1 สระ สนามเทนนิส 10 สนาม โรงยิมฯเทเบิลเทนนิส 1 แห่ง สนามฝึกซ้อม 1 แห่ง อาคารต่างๆของกรมพลศึกษา และอาคารเรียนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตพลศึกษา สนามกีฬาที่สำคัญของสนามกีฬาแห่งชาติมีดังนี้

ก. สนามศุภชลาศัย

เป็นสถานที่ที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาประเภทฟุตบอล รักบี้ และกรีฑาทุกประเภท สามารถจุผู้ชมได้ทั้งหมด 30,027 ที่นั่ง แบ่งเป็น

- อัฒจันทร์ด้านทิศตะวันตก 6,848 ที่นั่ง
- อัฒจันทร์ด้านทิศตะวันออก 9,325 ที่นั่ง
- อัฒจันทร์ด้านทิศเหนือ 6,499 ที่นั่ง
- อัฒจันทร์ด้านทิศใต้ 6,809 ที่นั่ง
- บัตรเชิญ 506 ที่นั่ง
- บุคคลสำคัญ 40 ที่นั่ง

แผนผังของสนามศุภชลาศัย แสดงในรูปที่ ก-1. ในภาคผนวก ก.

ข. สนามเทพหัสดิน

เป็นสนามที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาประเภทฟุตบอล ฮ็อกกี้ รักบี้ และกรีฑา สามารถจุผู้ชมได้ทั้งหมด 6,378 ที่นั่ง แบ่งเป็น

- อัฒจันทร์ด้านทิศตะวันตก 3,102 ที่นั่ง
- อัฒจันทร์ด้านทิศตะวันออก 3,276 ที่นั่ง

แผนผังของสนามเทพหัสดิน แสดงในรูปที่ ก-2. ในภาคผนวก ก.

ค. ยิมเนเซียม 1 (อาคารนิมิตร์)

เป็นสถานที่ที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาประเภทวอลเลย์บอล บาสเกตบอล เทเบิลเทนนิส แบดมินตัน ตะกร้อ มวย ยูโด ฟันดาบ และยิมนาสติก สามารถบรรจุผู้ชมได้ 7,027 ที่นั่ง

แผนผังของยิมเนเซียม 1 แสดงในรูปที่ ก-3. ในภาคผนวก ก.

ง. ยิมเนเซียม 2

เป็นสถานที่ที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาประเภทวอลเลย์บอล บาสเกตบอล ตะกร้อ ยูโด และใช้
ในการฝึกสอนและสาธิตกีฬาในร่มประเภทต่างๆ สามารถจุผู้ชมได้ 1,478 ที่นั่ง

แผนผังของยิมเนเซียม 2 แสดงในรูปที่ ก-4. ในภาคผนวก ก.

จ. สระว่ายน้ำวิสุทธิธารมณ

เป็นสถานที่ที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาประเภทว่ายน้ำ กระโดดน้ำ และโปโลน้ำ สามารถจุ
ผู้ชมได้ 7,064 ที่นั่ง แบ่งเป็น

- อัฒจันทร์ด้านทิศตะวันออก 3,564 ที่นั่ง
- อัฒจันทร์ด้านทิศตะวันตก 3,500 ที่นั่ง

แผนผังของสระว่ายน้ำวิสุทธิธารมณ แสดงในรูปที่ ก-5. ในภาคผนวก ก.

ฉ. สนามเทนนิส

เป็นสถานที่ที่ใช้ในการแข่งขัน และฝึกซ้อมเทนนิสสามารถจุผู้ชมได้ 1,006 ที่นั่ง

แผนผังของสนามเทนนิสแสดงในรูปที่ ก-6. ในภาคผนวก ก.

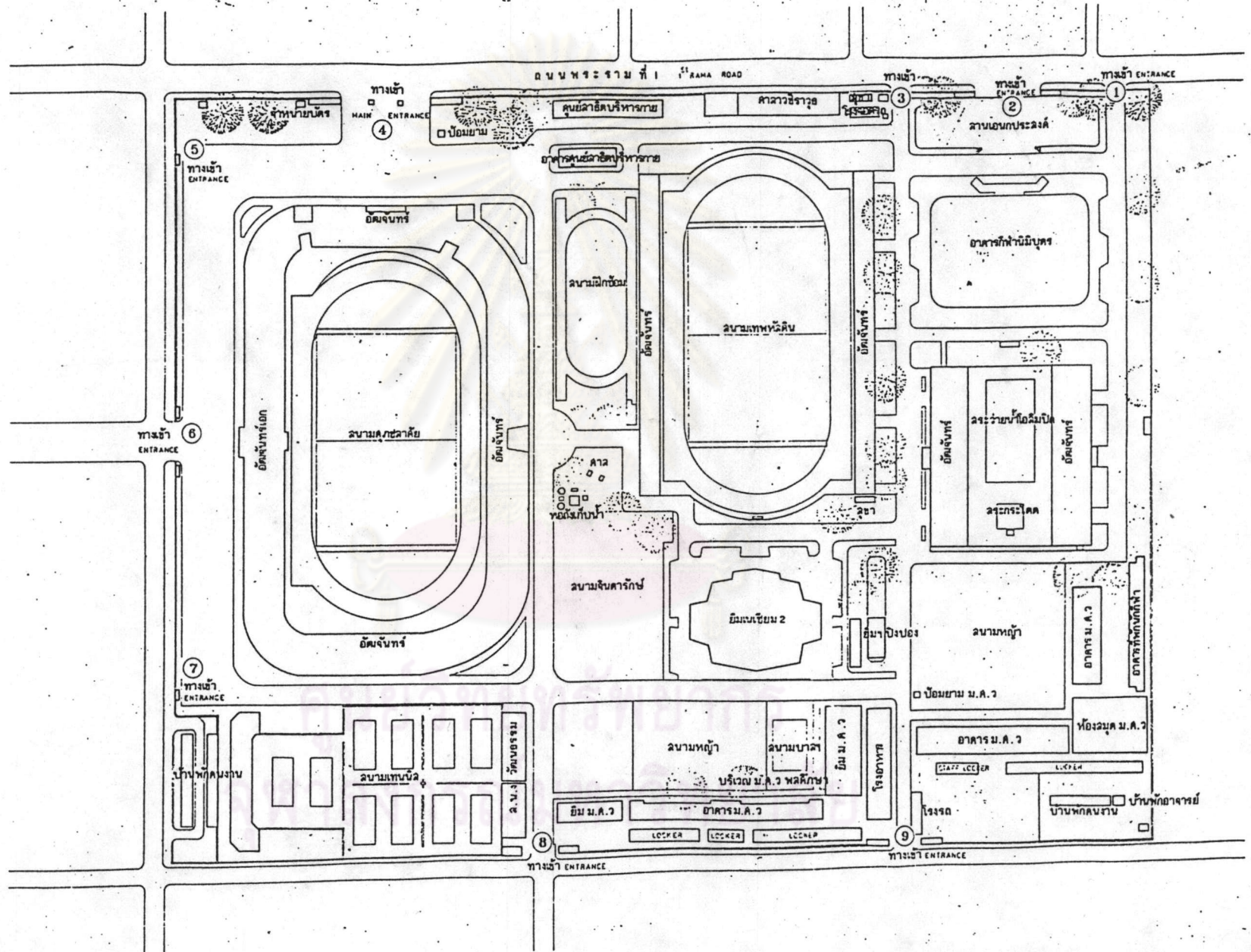
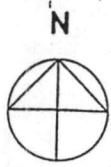
3.4 ประตูทางเข้า-ออก และการจอดรถ

สนามกีฬาแห่งชาติมีประตูทางเข้า-ออก ทั้งหมด 9 ประตู แบ่งเป็นประตูด้านทิศเหนือ 4 ประตู
ประตูด้านทิศตะวันตก 3 ประตู และประตูด้านทิศใต้ 2 ประตู ดังแสดงในรูปที่ 3.3

ลักษณะการใช้งานและช่วงเวลาในการเปิด-ปิดของประตูต่างๆ ในช่วงเวลาที่ไม่มีการแข่ง
ขันเป็นดังนี้

- ประตูที่ 1 (ประตูด้านอาคารนิมิตร์) ประตูนี้ไม่ใช้งานจะใช้งานก็ต่อเมื่อผู้จัดการแข่งขัน
ขอให้เปิด
- ประตูที่ 2 (ประตูหน้าลานอเนกประสงค์) ประตูนี้ยกเลิกการใช้งาน

รูปที่ 3.3 ประตูทางเข้า - ออก ของสนามกีฬาแห่งชาติ

- ประตู่ที่ 3 (ประตูระหว่างสนามเทพหัสดินกับอาคารนิมิตร์) เป็นประตูที่ใช้สำหรับรถเข้า-ออก และสำหรับคนเข้า-ออกด้วย ช่วงเวลาในการเปิด-ปิดอยู่ระหว่างเวลา 5.30-19.00 ทุกวัน ยกเว้นวันเสาร์และอาทิตย์ จะเปิดให้เฉพาะทางเข้า-ออก เท่านั้น

- ประตูที่ 4 (ประตูใหญ่ด้านหน้าสนามศุภชลาศัย) เป็นประตูที่ใช้สำหรับรถเข้า-ออก และใช้สำหรับคนเข้า-ออกด้วย ช่วงเวลาในการเปิด-ปิด อยู่ระหว่างเวลา 5.30-22.00 ทุกวัน เฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์จะเปิดประตูเพียงด้านเดียว

- ประตูที่ 5 (ประตูด้านที่จำหน่ายบัตร) ประตูนี้ยกเลิกการใช้งาน

- ประตูที่ 6 (ประตูด้านอัฒจันทร์มีหลังคาของสนามศุภชลาศัย) เป็นประตูที่ใช้สำหรับคนเข้า-ออกเท่านั้น ช่วงเวลาในการเปิด-ปิด อยู่ระหว่างเวลา 5.30-20.00 ทุกวัน

- ประตูที่ 7 (ประตูด้านสนามเทนนิส) ประตูนี้ยกเลิกการใช้งาน

- ประตูที่ 8 (ประตูบริเวณสำนักงานวัฒนธรรม) เป็นประตูที่ใช้สำหรับคนเข้า-ออกเท่านั้น ช่วงเวลาในการเปิด-ปิด อยู่ระหว่างเวลา 5.30-21.00 เปิดเฉพาะวันจันทร์ถึงศุกร์

- ประตูที่ 9 (ประตูด้านมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) เป็นประตูที่ใช้งานเฉพาะกิจการของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ใช้เฉพาะคนเข้า-ออก ช่วงเวลาในการเปิด-ปิด อยู่ระหว่างเวลา 6.00-18.00 ทุกวัน

ส่วนลักษณะการใช้งานในช่วงที่มีการแข่งขัน ซึ่งเป็นช่วงที่มีการเดินทางเข้ามามาก จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการใช้งานและบางประตูดังนี้

- ประตูที่ 6 จะเปิดให้ขบวนเสด็จหรือผู้แทนพระองค์เข้า-ออก

- ประตูที่ 8 จะเปิดให้รถเข้า-ออกได้ เพื่อช่วยในการระบายการจราจร

ในด้านการจอดรถภายในสนามกีฬารถยนต์ มอเตอร์ไซด์ และรถประเภทอื่นๆ ของบุคคลทั่วไป สามารถจอดได้ในบริเวณใดก็ได้ภายในสนามกีฬา ยกเว้นบริเวณด้านอัฒจันทร์มีหลังคาของสนามศุภชลาศัยจะจอดได้เฉพาะขบวนเสด็จหรือผู้แทนพระองค์กับรถที่มีป้ายของสมาคมกีฬาเท่านั้น โดยจำนวนที่จอดรถของทั้งสนามกีฬา มีประมาณ 1,000 คัน

3.5 ระบบการจราจรภายในสนามกีฬา

ระบบการจราจรภายในสนามกีฬา ช่วงเวลาที่ไม่มีการแข่งขันรถจะเข้า และออกจากสนามกี

หาได้ด้านเดียว คือด้านถนนพระราม 1 ทางทิศเหนือเท่านั้น โดยลักษณะการเคลื่อนตัวของการจราจรภายในสนามกีฬา ส่วนในช่วงเวลาที่มีการแข่งขันจะมีการเปิดประตูด้านสำนักงานวัฒนธรรมทางทิศใต้เพื่อช่วยระบายการจราจรให้สามารถออกจากสนามกีฬาได้สะดวกขึ้น ซึ่งลักษณะการเคลื่อนตัวของ การจราจร ดังกล่าวแสดงอยู่ในรูปที่ 3.4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

